

ดร.สิงห์ทอง บัณณูม
DPA บ.ร.ด. บ.ป.ด. บ.ป.ด.บ.บ.บ.บ.บ.

สถาบัน THE BEST CENTER

2145/7 ซ.รามคำแหง 43/1 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร.0-2318-6868, 0-2314-1492 โทรสาร 0-2718-6274

www.thebestcenter.com facebook.com/bestcentergroup

คุณภาพทางวิชาการต่อมามี 1

คู่มือเตรียมสอบ

นิติกรปฏิบัติการ

กรมเจ้าท่า

ปี 69

แนวข้อสอบมากกว่า 900 ข้อ

ความรู้ความสามารถทั่วไปและความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

หลักสูตรและวิธีการสอบ

ทดสอบความรู้ความสามารถ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานในตำแหน่งนิติกรปฏิบัติการ โดยวิธีสอบข้อเขียนแบบปรนัย 100 คะแนน (คะแนนเต็ม 200 คะแนน) ดังต่อไปนี้
ความรู้พื้นฐานเกี่ยวข้องกับตำแหน่งนิติกร

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และกฎหมายทั่วไป
- พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 และแก้ไขเพิ่มเติม
- พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539
- พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540
- พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
- พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- พระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช 2481 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- พระราชบัญญัติส่งเสริมการพาณิชย์ พ.ศ.2521 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

โทร.081-496-9907

สนใจสั่งซื้อ หรือสอบถามเพิ่มเติม

LINE: @thebestcenter

320.-

คู่มือสอบนิติกรปฏิบัติการ กรมเจ้าท่า

รวบรวมและเรียบเรียงโดย.....

ฝ่ายวิชาการ สถาบัน THE BEST CENTER

ห้ามตัดต่อหรือคัดลอกส่วนใดส่วนหนึ่งของเนื้อหา

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ราคา 320 บาท

จัดพิมพ์และจำหน่ายโดย

The Best Center InterGroup Co., Ltd.

บริษัท เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์ อินเตอร์กรุป จำกัด

บริหารงานโดย ดร.สิงห์ทอง บัวชุมและอาจารย์จันทน์ บัวชุม (ดีวอเตอร์กึ่ง ยาน ม. ราม)

เลขที่ 2145/7 ซอยรามคำแหง 43/1 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทรศัพท์.081-496-9907,0-2314-1492, 0-2318-6868 โทรสาร. 0-2718-6274 line id: @thebestcenter

www.thebestcenter.com หรือ www.facebook.com/bestcentergroup

คู่มือสอบ
นิติกรปฏิบัติกร
กรมเจ้าท่า

ราคา 320 -.

คำนำ

สำหรับชุดคู่มือสอบสำหรับตำแหน่งนิติกรปฏิบัติการ กรมเจ้าท่า เล่มนี้ ทางสถาบัน THE BEST CENTER และฝ่ายวิชาการของสถาบันได้เรียบเรียงขึ้น เพื่อให้ผู้สมัครสอบใช้สำหรับเตรียมสอบในการสอบแข่งขันฯ ในครั้งนี้

ทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือ เล่มนี้ขึ้นมา ภายในเล่มประกอบด้วยทุกส่วนที่กำหนดในการสอบ เจาะข้อสอบทุกส่วน พร้อมคำเฉลยอธิบาย มาจัดทำเป็นหนังสือชุดนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้สอบได้เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความพร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดทำต้นฉบับ ทำให้หนังสือเล่มนี้สามารถสำเร็จขึ้นมาเป็นเล่มได้ พร้อมกันนี้คณะผู้จัดทำขอเนื่อมารับข้อบกพร่องใดๆ อันเกิดขึ้นและยินดีรับฟังความคิดเห็นจากทุกๆท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน
ฝ่ายวิชาการ
สถาบัน The Best Center
www.thebestcenter.com

สารบัญ

➤ ความรู้เกี่ยวกับกรมเจ้าท่า	1
✦ แนวข้อสอบ รธน. พ.ศ.2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 1 พ.ศ.2564	7
✦ แนวข้อสอบความรู้เกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป	21
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539	
และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ.2562	24
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539	67
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540	84
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542	
และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 14 พ.ศ.2564	94
✦ แนวข้อสอบประมวลกฎหมายอาญา	100
✦ แนวข้อสอบประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	146
✦ แนวข้อสอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง	173
✦ แนวข้อสอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	200
➤ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ.2456	229
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.การเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ.2456 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 18 พ.ศ.2566	298
➤ พระราชบัญญัติเรือไทย พ.ศ.2481	315
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.เรือไทย พ.ศ.2481 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 7 พ.ศ.2550	348
➤ พระราชบัญญัติส่งเสริมการพาณิชย์นาวี พ.ศ.2521	358
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.ส่งเสริมการพาณิชย์นาวี พ.ศ.2521 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ.2548	372
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534	
และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 8. พ.ศ.2553	383

ความรู้เกี่ยวกับกรมเจ้าท่า

ประวัติกรม

ประเทศไทยติดต่อกับต่างชาติมาแต่ครั้งกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี สมัยนั้นมีได้เรียก “กรมเจ้าท่า” อย่างเช่นปัจจุบัน เรียก เจ้าภาษีบ้าง นายด่านบ้างและนายขนอมตลาดบ้าง ซึ่งทั้งหมดทำหน้าที่บังคับการจอดสมอเรือ ค้าขาย เก็บค่าธรรมเนียมเรือค้าขายที่เข้าและออกราชอาณาจักร โดยอยู่ในความปกครอง บังคับบัญชาของกรมพระคลัง ส่วนคำว่า “กรมท่า” แต่เดิมคงหมายถึง เจ้าท่าตามระบบเก่า หากแต่มีความหมายกว้างขวางออกไปอีก กรมท่าเป็นส่วนราชการที่มีแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา

เรือไทยโบราณเจ้าท่าในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ประเทศไทยมีการติดต่อกับต่างชาติทางเรือกับต่างชาติ สเปน ฮอลันดา ญี่ปุ่น อังกฤษ เดนมาร์ก และฝรั่งเศสเข้ามาติดต่อกับการค้าขายตามลำดับการค้าขายกับต่างชาติอยู่ใน ความควบคุมดูแลของกรมพระคลังสินค้า ซึ่งสันนิษฐานว่าตั้งขึ้นในสมัยพระเจ้าปราสาททอง เป็นหน่วยงานหลวง เพื่อผูกขาดสินค้าบางอย่างเป็นสินค้าต้องห้าม ไม่ให้พ่อค้าประชาชนซื้อขายโดยตรง นอกจากผูกขาดซื้อขายสินค้าแล้ว พระคลังสินค้านี้ยังมีหน้าที่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมเรือสินค้าต่างชาติ ค่าภาษีสินค้าและค่าธรรมเนียมเข้าออก

คำว่า “เจ้าท่า” ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ตามประวัติศาสตร์ คำว่า “เจ้าท่า” มีมาตั้งแต่รัชสมัย สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ในรัชกาลพระองค์ การค้าขายทางเรือกับต่างชาติปรากฏว่า รุ่งเรืองยิ่งกว่าสมัยใด ๆ ในยุคนั้น คำว่า “เจ้าท่า” สันนิษฐานว่ามาจากภาษาเปอร์เซีย ซึ่งเรียกว่าเจ้าท่าว่า “Shah Bardar”

เจ้าท่าสมัยกรุงธนบุรีเป็นราชธานี พระเจ้าตากสินมหาราช ทรงตั้งเจ้าท่าเพื่อดูแลตรวจตราบรรดาเรือแพ และเก็บค่าธรรมเนียมเรือค้าขายหรือเรือที่เข้าออกประเทศไทย

เจ้าท่าสมัยกรุงรัตน โกสินทร์เป็นราชธานี พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่เกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งยังดำรง พระยศเป็นพระเจ้าลูกยาเธอกรมหมื่น เจษฎาบดินทร์ ได้ว่าการกรมท่า และได้ทรงจัดการคลังของประเทศไทยให้มีรายได้ มากยิ่งขึ้นกว่าแต่กาลก่อน

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัฐบาลอังกฤษขอเปลี่ยนแปลงสัญญาทางการค้า โดยให้ฝ่ายไทย เลิกจังกอบระวางปากเรือ เปลี่ยนมาเก็บภาษีขาเข้าร้อยละ 3 และอังกฤษสามารถซื้อขายสินค้ากับราษฎรได้โดยตรง ไม่ต้องผ่านพระคลังสินค้า ไทยต้องยินยอมทำสัญญา ต่อมาชาติตะวันตกอื่นๆ เช่น ฝรั่งเศส เดนมาร์ก โปรตุเกส เนเธอร์แลนด์ เยอรมัน สวีเดน นอร์เวย์ เบลเยียม อิตาลี ออสเตรีย อังกฤษ สเปน รวมทั้งสหรัฐอเมริกาที่มาขอแก้ไข สัญญาทางการค้า เช่นกัน นับแต่ทำสัญญาดังกล่าวกิจการของกรมท่าก็เพิ่มพูนมากขึ้นเป็นเงาตามตัว กรมท่าได้จัดงานใหม่ เป็น 3 ฝ่ายเรียกว่า กรมท่ากลาง กรมท่าซ้าย และกรมท่าขวา กรมท่ากลางดูแลกิจการทั่วไปกับ ติดต่อกันแขก เมื่อจำเป็นต้องปรับปรุงการฝ่ายเจ้าท่า ให้เหมาะสมกับความเจริญของประเทศทางการจึงได้ว่าจ้างกัปตัน จอห์น บุษ (John bush) ชาวอังกฤษมาริเริ่มงานคนสมัยก่อนเรียกท่านว่า “ทับประมาสะเตน” มาจากคำ HARBOUR MASTOR ซึ่งหมายถึง เจ้าท่า ท่านได้ปฏิบัติราชการมีความชอบจนได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น พระยาวิสูตรสาครดิษฐ

ได้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยเรือใหม่ 10 มาตรา เรือเล็ก 7 มาตรา แพ้ โพงพาง และของลอยน้ำ 3 มาตรา ทางบก 4 มาตรา รวม 24 มาตรา กฎหมายดังกล่าวนิยมเรียก “กฎหมายท้องน้ำ” สมัยกัปตัน บุซ เป็นเจ้าท่า ตำแหน่งเจ้าท่าขึ้นอยู่ในกรมพระคลัง ต่อมาย้ายสังกัดอยู่ในกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งเดิมมีชื่อว่า “กรมท่า” (Kromata) พ.ศ. 2432 ย้ายไปอยู่กระทรวงโยธาธิการ ครั้นพระยาวิสูตรสาครดิษฐ์รักษาภาพ ได้กราบบังคมทูลลาออกจากราชการ กัปตัน เอ. อาร์. วิล เป็นเจ้าท่าสืบแทน ต่อมา เมื่อกัปตันวิล ถึงแก่กรรม ใน พ.ศ. 2438 ได้ยุบตำแหน่งเจ้าท่า ลงเป็นตำแหน่งเวรท่ามีนาย โยเคนซัง ชาวเดนมาร์ก เป็นเวรท่า ทำหน้าที่ตรวจตราลำแม่น้ำ

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งที่ทำการของกรมที่ตึกเจ้าสัวเส็งริมแม่น้ำเจ้าพระยา ข้างตลาดน้อย ตรงข้ามปากคลองสาน (คือที่ตั้งของกรมเจ้าท่าในปัจจุบัน) ใน พ.ศ. 2439 ทรงยกฐานะเวรท่าเป็น กรมเจ้าท่าและทรงแต่งตั้ง ม.ร.ว. พิณ สนิทวงศ์ เป็นเจ้ากรมเจ้าท่า พ.ศ. 2444 ย้ายสังกัดกรมเจ้าท่าไปขึ้นอยู่ในกระทรวงนครบาล พ.ศ. 2448 กรมเจ้าท่าได้ยกฐานะเป็นกรมชั้นอธิบดี และทรงให้ตราพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย ร.ศ. 124 (พ.ศ. 2448) และในปีนั้นเอง ทรงเริ่มปรับปรุงกิจการกรมเจ้าท่าขึ้นใหม่ โดยยกเอางานบางส่วนจากกรมคลองเดิมมารวมกับกรมเจ้าท่า

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงตราพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 ซึ่งกำเนิดมาแต่ต้นฉบับภาษาอังกฤษแล้วมาแปลเป็นภาษาไทย ในปีนี้เอง ทางราชการได้ยกกระทรวงนครบาลซึ่งกรมเจ้าท่าสังกัดอยู่ไปรวมกับกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2472 ลดฐานะกรมเจ้าท่า จากกรมชั้นอธิบดีเป็นกรมชั้น เจ้ากรม พ.ศ. 2474 ย้ายไปสังกัด สมุหพระนครบาล

ในปี 2475 รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ เป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายสังกัดกรมเจ้าท่ามาขึ้นสังกัดในกระทรวงเศรษฐกิจ และยกฐานะกรมเจ้าท่าจากชั้นเจ้ากรมเป็นกรมชั้นอธิบดี และไม่มีตำแหน่งปลัดกรมอีกต่อไป มีตำแหน่งเลขานุการกรมแทน โดยมีขุนสกลสารารักษ์ (แซ่ จูฬาศรี) ตำแหน่งเลขานุการกรม จนกระทั่งวันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2477 จึงได้มีพระบรมราชโองการแต่งตั้งให้นาวาเอก พระชำนาญานาวากล หัวหน้านายช่างตรวจเรือ กรมเจ้าท่า รักษาการในตำแหน่งอธิบดีกรมเจ้าท่าอีกตำแหน่งหนึ่ง และหลังจากนั้นได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งอธิบดีปรับเปลี่ยนกันเรื่อยมา

ในวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2484 ทางราชการได้ย้ายสังกัดกรมเจ้าท่าซึ่งเดิมสังกัดอยู่ในกระทรวงเศรษฐกิจไปสังกัดในกระทรวงคมนาคม กรมเจ้าท่าจึงได้ย้ายสังกัดเป็นครั้งสุดท้าย มาขึ้นกับกระทรวงคมนาคมอย่างเช่นปัจจุบัน ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกา จัดวางระเบียบราชการกรมเจ้าท่า ในกระทรวงคมนาคม พ.ศ. 2495 แบ่งส่วนราชการกรมเจ้าท่าออกเป็นสำนักงานเลขานุการกรม ประกอบด้วย แผนกสารบรรณ แผนกคลัง แผนกสถิติและแผนกยานพาหนะ กองตรวจท่า กองนำร่อง กองตรวจเรือ กองทะเบียนเรือ หน่วยงานภูมิภาค แบ่งเป็น เจ้าท่าภาค เจ้าท่าจังหวัด

และในปี 2508 ได้มีพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารราชการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคมเฉพาะที่เกี่ยวกับราชการขนส่งทางน้ำ ไปเป็นของกรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม จึงต้องแก้ไขพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการในกรมเจ้าท่าเสียใหม่ให้มีกองควบคุมและส่งเสริมการขนส่งทางน้ำ กองทะเบียนเรือขนส่งทางน้ำ และกองขุดและรักษาร่องน้ำที่รับโอนไปรวมอยู่ด้วย ในขณะนั้นการดำเนินการของกรมเจ้าท่าเป็นไปตามนโยบายและเป้าหมายภายใต้ขอบเขตของพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมเจ้าท่า พ.ศ. 2508 รวมทั้งนโยบายที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล และปฏิบัติให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 พระราชบัญญัติเรือไทย พ.ศ. 2481 และพระราชบัญญัติป้องกันเรือโดนกัน พ.ศ. 2497 โดยมีนโยบายหลัก 3 ประการคือ

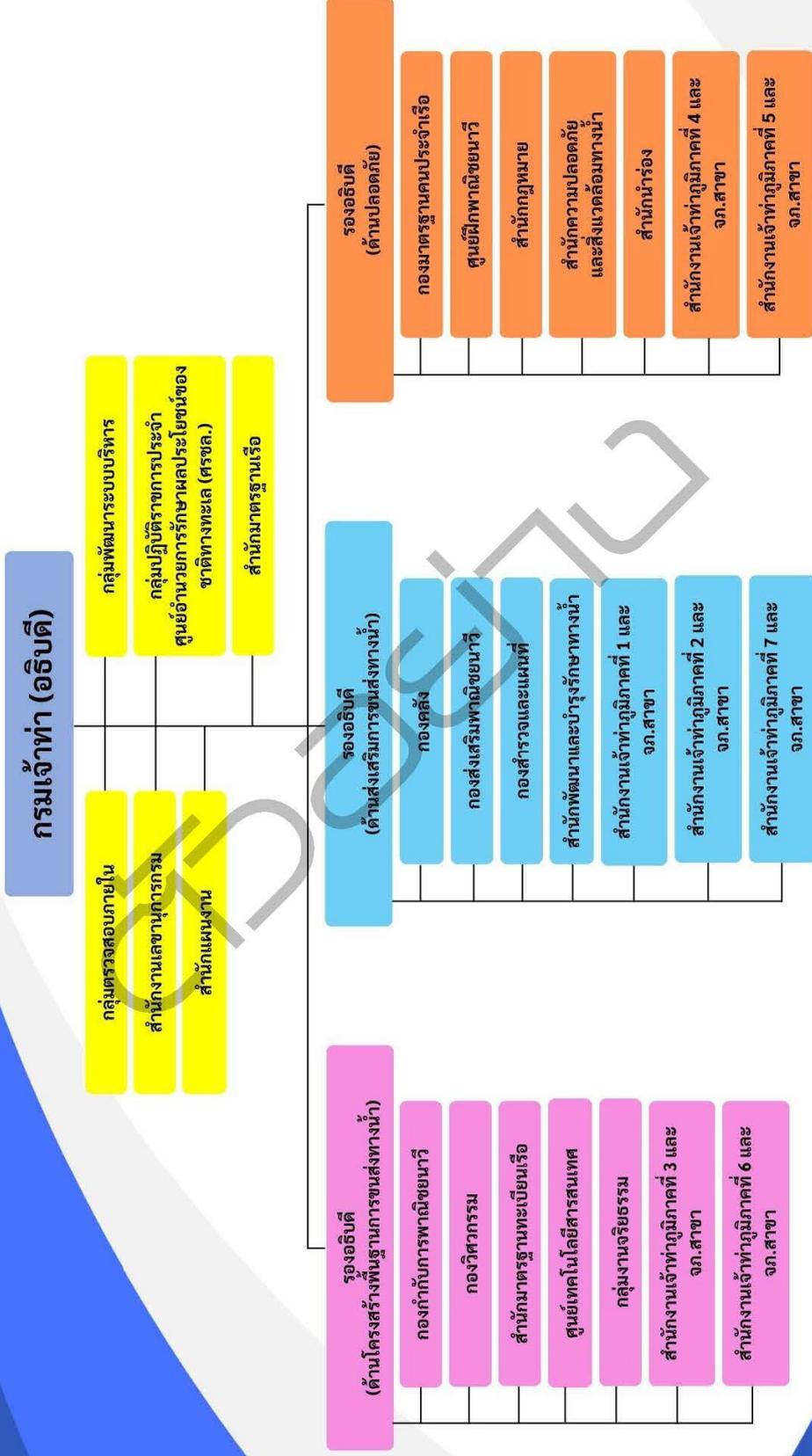
1. ความปลอดภัยในการขนส่ง
2. พัฒนาการขนส่งทางน้ำ
3. คุ้มครองกรรมสิทธิ์เครื่องอุปกรณ์ในการขนส่งทางน้ำ

หลังจากนั้น ได้มีการเปลี่ยนแปลงการแบ่งส่วนราชการกรมเจ้าท่าอีกหลายครั้ง เพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์และสภาพงาน

ในปี พ.ศ. 2545 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 และได้ประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2545 กำหนดให้มีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีอยู่ในสังกัดกระทรวงคมนาคม โดยมีพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหาร และอำนาจหน้าที่ ทรัพย์สินงบประมาณ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพันข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของกระทรวงคมนาคม เฉพาะที่เกี่ยวกับส่วนราชการทั้งหมดของกรมเจ้าท่า และบางส่วนของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชยนาวีมาเป็นของกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี สังกัดกระทรวงคมนาคม มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนากระบวนการขนส่งทางน้ำและการพาณิชยนาวี ให้มีการเชื่อมต่อบริการขนส่งอื่นๆ ทั้งการขนส่งผู้โดยสารและสินค้า ท่าเรือ อุโมงค์เรือ กองเรือไทย และกิจการเกี่ยวเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็ว ทัดถึง และปลอดภัย ตลอดจนการสนับสนุนภาคการส่งออกให้มีความเข้มแข็ง

จนกระทั่งปี พ.ศ. 2552 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกา เปลี่ยนชื่อ “กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี” เป็น “กรมเจ้าท่า” อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 187 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา 8 ตรีแห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2543 เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการ และเป็นการระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามหน่วยงาน

วันคล้ายวันสถาปนากกรมเจ้าท่า ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทางราชการได้ทำสัญญาจ้างกับตัน จอห์น บุษ (John bush) ชาวอังกฤษ มาเป็นผู้ริเริ่มงานฝ่ายเจ้าท่า มีการลงนามในสัญญาระหว่างไทยกับอังกฤษ เมื่อวันที่ 8๙ 9 ค่ำ จุลศักราช 1221 ปีมะแม เอกศก ตรงกับวันศุกร์ที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2402 กรมเจ้าท่าจึงถือเอาวันที่ 5 สิงหาคมของทุกปี เป็นวันคล้ายวันสถาปนากกรมเจ้าท่า

วิสัยทัศน์

“มุ่งพัฒนา กำกับ และส่งเสริมระบบการขนส่งทางน้ำ เพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจ ให้สะดวก ปลอดภัย และเป็นมาตรฐานสากล”

พันธกิจ

กำกับดูแล การส่งเสริมการพัฒนาระบบการขนส่งทางน้ำและการพาณิชย์นาวีให้มีการเชื่อมต่อกับระบบการขนส่งอื่นๆ ทั้งการขนส่งผู้โดยสาร และสินค้า ท่าเรือ อุโมงค์เรือ กองเรือไทย และกิจการเกี่ยวเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวก รวดเร็ว ทันท่วง และปลอดภัย ตลอดจนการสนับสนุนภาคการคมนาคมขนส่งทางน้ำให้มีความเข้มแข็ง โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย กฎหมายว่าด้วยเรือไทย กฎหมายว่าด้วยการป้องกันเรือโดนกัน กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพาณิชย์นาวี กฎหมายว่าด้วยการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาและวิเคราะห์เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางน้ำ
3. ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายระบบการขนส่งทางน้ำและการพาณิชย์นาวี
4. ดำเนินการจัดระเบียบการขนส่งทางน้ำและกิจการพาณิชย์นาวี
5. ร่วมมือและประสานงานกับองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศในด้านการขนส่งทางน้ำ การพาณิชย์นาวี และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาและความตกลงระหว่างประเทศ
6. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ค่านิยมองค์กร

ค่านิยมของกรมเจ้าท่า คือ MARINE ONE ได้แก่

M – Morality	คุณธรรม
A – Accommodation	ความสะดวก
R – Resilience	ความยืดหยุ่น
I – Innovation	นวัตกรรม
N – Networking	เครือข่าย
E – Equity	ความเสมอภาค
O – Openness	เปิดใจกว้าง
N – Nation First	คำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นที่สุด
E – Environment	สิ่งแวดล้อม

อำนาจหน้าที่

กรมเจ้าท่า มีภารกิจเกี่ยวกับการกำกับดูแล การส่งเสริม การพัฒนาระบบการขนส่งทางน้ำและการพาณิชย์นาวี ให้มีการเชื่อมต่อกับระบบการขนส่งอื่น ๆ ทั้งการขนส่งผู้โดยสารและสินค้า ท่าเรือ อุโมงค์เรือ ไทยและกิจการเกี่ยวเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็ว ทัดถึง และปลอดภัย ตลอดจนการสนับสนุนภาคการส่งออกให้มีความเข้มแข็ง โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย กฎหมายว่าด้วยเรือไทยกฎหมายว่าด้วยการป้องกันเรือโดนกัน กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพาณิชย์นาวี กฎหมายว่าด้วยการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- (๒) ศึกษา วิเคราะห์และพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางน้ำ
- (๓) ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายระบบการขนส่งทางน้ำและการพาณิชย์นาวี
- (๔) ดำเนินการจัดระเบียบการขนส่งทางน้ำและกิจการพาณิชย์นาวี
- (๕) ร่วมมือและประสานงานกับองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศในด้านการขนส่งทางน้ำ การพาณิชย์นาวี และในส่วนที่เกี่ยวกับอนุสัญญาและความตกลงระหว่างประเทศ
- (๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม พ.ศ.๒๕๕๘ ให้แบ่งส่วนราชการกรมเจ้าท่า

ดังต่อไปนี้

๑. สำนักงานเลขานุการกรม	๒. กองกำกับการพาณิชย์นาวี
๓. กองคลัง	๔. กองมาตรฐานคนประจำเรือ
๕. กองวิศวกรรม	๖. กองส่งเสริมการพาณิชย์นาวี
๗. กองสำรวจและแผนที่	๘. ศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี
๘. สำนักกฎหมาย	๑๐. สำนักความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมทางน้ำ
๑๑. สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ ๑	๑๒. สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ ๒
๑๓. สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ ๓	๑๔. สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ ๔
๑๕. สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ ๕	๑๖. สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ ๖
๑๗. สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ ๗	๑๘. สำนักนำร่อง
๑๘. สำนักแผนงาน	๒๐. สำนักพัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำ
๒๑. สำนักมาตรฐานทะเบียนเรือ	๒๒. สำนักมาตรฐานเรือ
๒๓. กลุ่มตรวจสอบภายใน	๒๔. กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

วัฒนธรรมองค์กร

เจ้าท่ามีความมุ่งมั่น ร่วมแรงร่วมใจ ใฝ่เรียนรู้ อยู่คู่คุณธรรม

📖 แนวข้อสอบ รธน. พ.ศ.2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 1 พ.ศ.2564

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ตราไว้เมื่อวันที่เท่าใด

1. 1 เมษายน 2560   2. 3 เมษายน 2560   3. 6 เมษายน 2560   4. 9 เมษายน 2560

ตอบ 3. แนวคิด รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตราไว้ ณ วันที่ 6 เมษายน 2560

2. อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุข ทรงใช้อำนาจนั้นทางข้อใด

1. รัฐสภา   2. คณะรัฐมนตรี   3. ศาล   4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด มาตรา 3 วรรคแรก อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุข ทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

3. ข้อใด มีความหมายถึง “สิทธิ” ตาม รัฐธรรมนูญฯ

1. ภาวะที่บุคคลมีอิสระในอันที่จะกระทำการหรือดเว้นกระทำการตามความปรารถนาของตน
2. อำนาจที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองให้แก่บุคคลในอันที่จะกระทำการหรือดเว้นการกระทำเพื่อประโยชน์อันพึงมีพึงได้ของตน
3. ถูกทั้งข้อ 1. และ 2.
4. อำนาจที่บุคคลจะกระทำสิ่งใดก็ได้ตามความปรารถนาโดยไม่จำเป็นต้องดูว่ากฎหมายให้อำนาจไว้หรือไม่ก็ตาม

ตาม

ตอบ 2. แนวคิด หลักรัฐธรรมนูญ สิทธิ (Right) หมายถึง อำนาจที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองให้แก่บุคคลในอันที่จะกระทำการหรือดเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อประโยชน์อันพึงมีพึงได้ของตน

4. ข้อใด มีความหมายถึง “เสรีภาพ” ตาม รัฐธรรมนูญฯ

1. ภาวะที่บุคคลมีอิสระในอันที่จะกระทำการหรือดเว้นกระทำการตามความปรารถนาของตน
2. อำนาจที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองให้แก่บุคคลในอันที่จะกระทำการหรือดเว้นการกระทำเพื่อประโยชน์อันพึงมีพึงได้ของตน
3. ถูกทั้งข้อ 1. และ 2.
4. อำนาจที่บุคคลจะกระทำสิ่งใดก็ได้ตามความปรารถนาโดยไม่จำเป็นต้องดูว่ากฎหมายให้อำนาจหรือห้ามไว้หรือไม่ก็ตาม

ตอบ 1. แนวคิด หลักรัฐธรรมนูญ “เสรีภาพ” (Liberty) หมายถึง ภาวะที่บุคคลมีอิสระในอันที่จะกระทำการหรือดเว้นกระทำการตามความปรารถนาของตน โดยไม่ถูกแทรกแซงหรือครอบงำจากบุคคลอื่น

5. ในฐานะที่รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ กฎหรือข้อบังคับ หรือการกระทำใด ที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติหรือการกระทำนั้นเป็นอย่างไร

1. โหมะ   2. เป็นอันใช้บังคับมิได้   3. โหม้ชะ   4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 5 วรรคแรก รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศบทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎหรือข้อบังคับหรือการกระทำใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญบทบัญญัติหรือการกระทำนั้น เป็นอันใช้บังคับมิได้

6. เมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้บังคับแก่กรณีใดให้กระทำการนั้นหรือวินิจฉัยกรณีนั้นไปตามกรณีข้อใด
1. ตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
  2. ตามหลักกฎหมายทั่วไป
  3. ตามกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง
  4. ตามรัฐธรรมนูญต่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นสมาชิก

ตอบ 1. แนวคิด มาตรา 5 วรรคสอง เมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้บังคับแก่กรณีใด ให้กระทำการนั้นหรือวินิจฉัยกรณีนั้นไป ตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

7. บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพหรือจากการกระทำความผิดอาญาของบุคคลอื่น ย่อมมีสิทธิตามข้อใด

1. ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ
2. ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ
3. ถูกทั้งข้อ 1. และ 2.
4. ไม่มีสิทธิใดๆ นอกจากการดำเนินการร้องทุกข์หรือฟ้องคดีตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 25 วรรคสี่ บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพหรือจากการกระทำความผิดอาญาของบุคคลอื่น ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาหรือช่วยเหลือจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

8. การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ข้อใด

1. หลักนิติธรรม
2. เงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ
3. ความต้องการของบุคคลส่วนใหญ่ในประเทศ
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 26 วรรคแรก การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตาม เงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

9. บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำตามข้อใด

1. ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิด
2. ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้
3. ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความคิดมิได้
4. ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความคิดก็ได้

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 29 วรรคแรก บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความคิดมิได้

10. ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นอย่างไร

1. เป็นผู้บริสุทธิ์
2. ไม่มีความคิด
3. ไม่ได้กระทำการอันเป็นความผิด
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 29 วรรคสอง ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความคิด

11. ตามหลักรัฐธรรมนูญฯ การนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์จะกระทำได้หรือไม่ เหตุผลตามข้อใด ถูกต้องที่สุด

1. กระทำได้ ต่อเมื่อมีความจำเป็นและมีเหตุอันสมควร
2. กระทำไม่ได้เลย เพราะเป็นสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว
3. กระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพิกถอนที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ
4. กระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อประโยชน์ในทางคดีของศาลเท่านั้น

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 32 วรรคสอง การกระทำอันเป็นการละเมิดหรือกระทบต่อสิทธิของบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าในทางใด ๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตาม บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพิกถอนที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ

12. บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามข้อใด

1. บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐเพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น
2. เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน
3. ถูกทั้งข้อ 1. และ 2.
4. บุคคลย่อมมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ที่จะออกกฎหมายใดๆเพื่อเป็นการจำกัดเสรีภาพนั้นๆ ไม่ได้เลย

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 34 วรรคแรก บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน

13. ตามหลักรัฐธรรมนูญฯ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิตามข้อใด

1. ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ
2. เสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว
3. ฟ้องหน่วยงานของรัฐให้รับผิดชอบเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด มาตรา 41 บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

- (1) ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ
- (2) เสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว
- (3) ฟ้องหน่วยงานของรัฐให้รับผิดชอบเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ

14. ข้อใดกล่าวผิด เกี่ยวกับเสรีภาพในการชุมนุม

1. บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ
2. การจำกัดเสรีภาพในการชุมนุมจะกระทำมิได้ไม่ว่ากรณีใดๆ
3. บุคคลอาจถูกจำกัดเสรีภาพในการชุมนุมได้ เพื่อเป็นการรักษาความมั่นคงของรัฐ
4. ไม่มีข้อใดผิด

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 44 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น

15. บุคคลตามข้อใด มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

1. บุคคลซึ่งมีอายุเกิน 50 ปี และเป็นผู้พิการ
2. บุคคลซึ่งมีอายุเกิน 60 ปี และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ
3. บุคคลซึ่งมีอายุเกิน 60 ปี ทุกกรณี
4. บุคคลซึ่งมีอายุเกิน 70 ปี ทุกกรณี

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 48 วรรคสอง บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ และบุคคลผู้ยากไร้ย่อมมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

16. ตามหลักรัฐธรรมนูญฯ บุคคลจะใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมิได้ ดังนั้น หากทราบว่ามีการกระทำดังกล่าว บุคคลนั้นย่อมมีสิทธิร้องต่อหน่วยงานใด เพื่อร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าวได้ต่อไป

1. อัยการสูงสุด
2. ผู้ตรวจการแผ่นดิน
3. รัฐสภา
4. นายกรัฐมนตรี

ตอบ 1. แนวคิด มาตรา 49 วรรคแรก และวรรคสอง บุคคลจะใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมิได้

ผู้ใดทราบว่ามี การกระทำตามวรรคหนึ่ง ย่อมมีสิทธิร้องต่อ อัยการสูงสุด เพื่อร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าวได้

17. จากข้อ 16. หากบุคคลหรือหน่วยงานนั้นๆมีคำสั่งไม่รับดำเนินการภายในกี่วัน นับแต่วันที่รับคำร้องของผู้ร้องขอจะยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ได้

1. 7 วัน
2. 15 วัน
3. 30 วัน
4. 60 วัน

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 49 วรรคสาม ในกรณีที่อัยการสูงสุดมีคำสั่งไม่รับดำเนินการตามที่ร้องขอหรือไม่ดำเนินการภายใน สิบห้าวัน นับแต่วันที่รับคำร้องขอ ผู้ร้องขอจะยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ได้

24. ในกรณีที่ไม่มีประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ประธานรัฐสภาได้ ให้ผู้ใดทำหน้าที่ประธานรัฐสภาแทน

1. นายกรัฐมนตรี
2. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีอาวุโสสูงสุด
3. ประธานวุฒิสภา
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 80 วรรคสอง ในกรณีที่ไม่มีประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานสภาผู้แทนราษฎรไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ประธานรัฐสภาได้ให้ ประธานวุฒิสภา ทำหน้าที่ประธานรัฐสภาแทน

25. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ จะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของผู้ใด

1. ผู้ตรวจการแผ่นดิน
2. รัฐสภา
3. สภาผู้แทนราษฎร
4. วุฒิสภา

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 81 วรรคแรก ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติจะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของ รัฐสภา

26. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วผู้ใดมีหน้าที่นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย

1. นายกรัฐมนตรี
2. ประธานรัฐสภา
3. ประธานสภาผู้แทนราษฎร
4. ประธานวุฒิสภา

ตอบ 1. แนวคิด มาตรา 81 วรรคสอง ภายใต้บังคับมาตรา 145 ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้ นายกรัฐมนตรี นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย

27. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา จำนวนไม่น้อยกว่าเท่าใด จึงจะมีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่า สมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นได้สิ้นสุดลง

1. ไม่น้อยกว่า 1 ใน 10 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา
2. ไม่น้อยกว่า 2 ใน 10 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา
3. ไม่น้อยกว่า 3 ใน 10 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา
4. ไม่น้อยกว่า 4 ใน 10 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา

ตอบ 1. แนวคิด มาตรา 82 วรรคแรก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่า หนึ่งในสิบ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าสมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลง

28. สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกจำนวนกี่คน

1. 300 คน   2. 400 คน   3. 500 คน   4. 600 คน

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 83 สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกจำนวนห้าร้อยคน โดยเป็นสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวนสี่ร้อยคน และสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อจำนวนหนึ่งร้อยคน

(*แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 1 พ.ศ. 2564 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันที่ 21 พฤศจิกายน 2564)

29. สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิก “ซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง” จำนวนกี่คน

1. 300 คน   2. 350 คน   3. 400 คน   4. 450 คน

ตอบ 3. อธิบายตามข้อข้างต้น

30. สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิก “ซึ่งมาจากบัญชีรายชื่อ” จำนวนกี่คน

1. 100 คน   2. 120 คน   3. 150 คน   4. 200 คน

ตอบ 1. อธิบายตามข้อข้างต้น

31. ข้อใดกล่าวผิด เกี่ยวกับ “ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง”

1. ต้องไม่ใช่ผู้ซึ่งพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกส่งสมัครรับเลือกตั้ง
2. จะสมัครรับเลือกตั้งเกินหนึ่งเขตมิได้
3. ผิดทั้งข้อ 1. และ 2.
4. ไม่มีข้อใดผิด

ตอบ 1. แนวคิด มาตรา 87 วรรคแรก ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งต้องเป็นผู้ซึ่งพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกส่งสมัครรับเลือกตั้ง และจะสมัครรับเลือกตั้งเกินหนึ่งเขตมิได้

32. การคำนวณสัดส่วนผู้สมัครรับเลือกตั้งตามบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองที่จะได้รับเลือกตั้งให้กระทำตามข้อใด

- 1.ให้นำคะแนนที่แต่ละพรรคการเมืองได้รับการเลือกตั้งมารวมกันทั้งประเทศแล้วคำนวณเพื่อแบ่งจำนวนผู้ที่ได้รับเลือกตั้งของแต่ละพรรคการเมือง
2. ให้เป็นสัดส่วนที่สัมพันธ์กัน โดยตรงกับจำนวนคะแนนรวมข้างต้น
3. ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งมีบัญชีรายชื่อในบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองได้รับเลือกตามเกณฑ์คะแนนที่คำนวณได้เรียงตามลำดับหมายเลขในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้น
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 4. แนวคิด มาตรา 91 วรรคแรก การคำนวณสัดส่วนผู้สมัครรับเลือกตั้งตามบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองที่จะได้รับเลือกตั้งให้นำคะแนนที่แต่ละพรรคการเมืองได้รับการเลือกตั้งมารวมกันทั้งประเทศแล้วคำนวณเพื่อแบ่งจำนวนผู้ที่ได้รับเลือกตั้งของแต่ละพรรคการเมือง เป็นสัดส่วนที่สัมพันธ์กันโดยตรงกับจำนวนคะแนนรวมข้างต้น โดยให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งมีบัญชีรายชื่อในบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองได้รับเลือกตามเกณฑ์คะแนนที่คำนวณได้เรียงตามลำดับหมายเลขในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้น

45. การเลือกสมาชิกวุฒิสภาให้ตราเป็นข้อใด

1. พระราชกฤษฎีกา
2. พระราชบัญญัติ
3. พระราชกำหนด
4. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ตอบ 1. แนวคิด มาตรา 107 วรรคห้า การเลือกสมาชิกวุฒิสภาให้ตราเป็น พระราชกฤษฎีกา

46. สมาชิกวุฒิสภามีอายุไม่ต่ำกว่ากี่ปี ในวันสมัครรับเลือก

1. 20 ปี
2. 30 ปี
3. 40 ปี
4. 50 ปี

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 108 สมาชิกวุฒิสภามีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้
ก. คุณสมบัติ

(2) มีอายุไม่ต่ำกว่า สี่สิบปี ในวันสมัครรับเลือก

47. สมาชิกวุฒิสภามีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ หรือทำงานในด้านที่สมัครไม่น้อยกว่ากี่ปี จึงจะเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามรัฐธรรมนูญ

1. 5 ปี
2. 10 ปี
3. 15 ปี
4. 20 ปี

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 108 สมาชิกวุฒิสภามีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้
ก. คุณสมบัติ

(3) มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ หรือทำงานในด้านที่สมัคร ไม่น้อยกว่าสิบปี

48. อายุของวุฒิสภามีกำหนดคราวละกี่ปี นับแต่วันประกาศผลการเลือก

1. 3 ปี
2. 4 ปี
3. 5 ปี
4. 6 ปี

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 109 วรรคแรก อายุของวุฒิสภามีกำหนดคราวละ ห้าปี นับแต่วันประกาศผลการเลือก

49. สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาเริ่มตั้งแต่เมื่อใด

1. วันที่มีการประชุมสภาครั้งแรก
2. วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือก
3. วันที่ทรงโปรดเกล้าฯเข้ารับตำแหน่ง
4. วันที่เริ่มรับสมัคร

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 109 วรรคสอง สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาเริ่มตั้งแต่ วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือก

50. บุคคลผู้เคยดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกภาพสิ้นสุดลงมาแล้วยังไม่เกินกี่ปี จะเป็นรัฐมนตรีหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมิได้

1. 2 ปี
2. 3 ปี
3. 4 ปี
4. 5 ปี

ตอบ 1. แนวคิด มาตรา 112 บุคคลผู้เคยดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกภาพสิ้นสุดลงมาแล้วยังไม่เกิน สองปี จะเป็นรัฐมนตรีหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมิได้

51. สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาแต่ละสภา มีประธานสภาและรองประธานสภากี่คน

1. ประธานสภาคนหนึ่ง และรองประธานสภาคนหนึ่ง
2. ประธานสภาคนหนึ่ง และรองประธานสภาสองคน
3. ประธานสภาคนหนึ่ง และรองประธานสภาคนหนึ่งหรือสองคน
4. ประธานสภาคนหนึ่ง และรองประธานสภาสามคน

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 116 วรรคแรก สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาแต่ละสภา มีประธานสภาคนหนึ่ง และรองประธานสภาคนหนึ่งหรือสองคน

52. ในระยะเวลาใด ที่ห้ามมิให้จับ คุ่มขัง หรือหมายเรียกตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาไปทำการสอบสวนในฐานะที่สมาชิกผู้นั้นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา

1. ก่อนเปิดสมัยประชุม
2. ในระหว่างสมัยประชุม
3. หลังปิดสมัยประชุม
4. ถูกทุกข้อ

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 125 วรรคแรก ในระหว่างสมัยประชุม ห้ามมิให้จับ คุ่มขัง หรือหมายเรียกตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาไปทำการสอบสวนในฐานะที่สมาชิกผู้นั้นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา

53. ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จะต้องเป็นกรณีที่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่ากี่คน เข้าชื่อเสนอกฎหมายตามหมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด 5 หน้าที่ของรัฐได้

1. 10,000 คน
2. 15,000 คน
3. 20,000 คน
4. 25,000 คน

ตอบ 1. แนวคิด มาตรา 133 วรรคแรก ร่างพระราชบัญญัติให้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรก่อน และจะเสนอได้ก็แต่โดย (1) คณะรัฐมนตรี

(2) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

(3) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน เข้าชื่อเสนอกฎหมายตามหมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

54. สภาผู้แทนราษฎรจะยกร่างพระราชบัญญัติที่ต้องยับยั้งไว้ตามมาตรา 137 ขึ้นพิจารณาใหม่ได้เมื่อพ้นกำหนดเวลาเท่าใด

1. 90 วัน
2. 120 วัน
3. 180 วัน
4. 240 วัน

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 138 วรรคแรก สภาผู้แทนราษฎรจะยกร่างพระราชบัญญัติที่ต้องยับยั้งไว้ตามมาตรา 137 ขึ้นพิจารณาใหม่ได้เมื่อพ้น หนึ่งร้อยแปดสิบวัน

55. งบประมาณรายจ่ายของแผ่นดินให้ทำเป็นกฎหมายลำดับใด

1. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
2. พระราชบัญญัติ
3. พระราชกำหนด
4. พระราชกฤษฎีกา

ตอบ 2. แนวคิด มาตรา 141 วรรคแรก งบประมาณรายจ่ายของแผ่นดินให้ทำเป็น พระราชบัญญัติ

59. เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรรเงินงบประมาณโดยรู้ว่าการดำเนินการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ถ้าได้บันทึกข้อโต้แย้งไว้เป็นหนังสือหรือมีหนังสือแจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบ ให้ถือว่ามีผลอย่างไร

1. ให้ได้รับการลดโทษลงกึ่งหนึ่ง
2. ให้ลงโทษตามความผิดนั้นๆ
3. ให้พ้นจากความรับผิด
4. เป็นดุลพินิจของศาลว่าจะลงโทษหรือไม่ก็ได้

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 144 วรรคสี่ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรรเงินงบประมาณโดยรู้ว่าการดำเนินการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ถ้าได้บันทึกข้อโต้แย้งไว้เป็นหนังสือหรือมีหนังสือแจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบให้พ้นจากความรับผิด

60. ร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีรอไว้ภายในกำหนดกี่วันนับแต่วันที่รับร่างพระราชบัญญัตินั้นจากรัฐสภา

1. 3 วัน
2. 4 วัน
3. 5 วัน
4. 7 วัน

ตอบ 3. แนวคิด มาตรา 145 ร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีรอไว้ ห้าวัน นับแต่วันที่รับร่างพระราชบัญญัตินั้นจากรัฐสภา

----- ✍

แนวข้อสอบความรู้เกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป

1. “บรรทัดฐานของสังคม” หมายถึงข้อใด

- ก. กฎเกณฑ์ที่คนในสังคมยึดถือร่วมกันว่าเป็นสิ่งที่ถูกหรือผิด
 ข. กฎหมายที่รัฐตราขึ้นเท่านั้น
 ค. กฎที่มีโทษทางอาญากำหนดไว้
 ง. ระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานราชการ

เฉลย : ก บรรทัดฐานของสังคม คือ แนวทางประเพณีที่คนส่วนใหญ่ถือว่าถูกต้อง เช่น จารีต ศิลธรรม มารยาท และกฎหมาย

2. ข้อใดเป็นลักษณะสำคัญของ “กฎหมาย” ตามหลักทั่วไป

- ก. เป็นกฎเกณฑ์เฉพาะบุคคล
 ข. เป็นคำสั่งของผู้บังคับบัญชา
 ค. เป็นกฎเกณฑ์ที่มีผลบังคับทั่วไปและมีสภาพบังคับ
 ง. เป็นข้อตกลงทางจิตใจ

เฉลย : ค กฎหมายต้องมีลักษณะเป็นนามธรรม ใช้บังคับได้ทั่วไป และมีสภาพบังคับโดยอำนาจรัฐ

3. “สภาพบังคับของกฎหมาย” หมายถึงสิ่งใด

- ก. ความยินยอมของบุคคล
 ข. โทษหรือผลทางกฎหมายเมื่อฝ่าฝืน
 ค. การบังคับทางศีลธรรม
 ง. ความเห็นชอบของสังคม

เฉลย : ข สภาพบังคับ คือ ผลที่เกิดเมื่อมีการฝ่าฝืน เช่น โทษอาญา หรือการเพิกถอนสิทธิทางปกครอง

4. การแบ่งประเภทของกฎหมายตามองค์กรที่ตราขึ้น มีจุดมุ่งหมายเพื่ออะไร

- ก. เพื่อจำแนกตามสาระสำคัญ
 ข. เพื่อพิจารณาลำดับชั้นของกฎหมาย
 ค. เพื่อแยกกฎหมายเอกชนกับมหาชน
 ง. เพื่อแสดงความแตกต่างระหว่างศีลธรรมกับกฎหมาย

เฉลย : ข ใช้เพื่อพิจารณาว่ากฎหมายใดมีชั้นเหนือกว่า เช่น พระราชบัญญัติสูงกว่ากฎกระทรวง

5. “กฎหมายเอกชน” หมายถึงข้อใด

- ก. กฎหมายที่เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของรัฐ
 ข. กฎหมายที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
 ค. กฎหมายที่ใช้กับองค์การระหว่างประเทศ
 ง. กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง

เฉลย : ข กฎหมายเอกชนคุ้มครองประโยชน์ส่วนตัว เช่น กฎหมายแพ่งและพาณิชย์

6. ระบบกฎหมายไทยได้รับอิทธิพลจากประเทศใดเป็นหลัก

- ก. อังกฤษ
 ข. สหรัฐอเมริกา
 ค. ฝรั่งเศสและเยอรมนี
 ง. ญี่ปุ่น

เฉลย : ค ระบบกฎหมายไทยรับแนวคิดจากระบบ Civil Law (โรมานอ-เยอรมานิก) ของยุโรปตะวันตกในสมัยร.5

7. “บ่อเกิดของกฎหมาย” หมายถึงข้อใดต่อไปนี้

- ก. เหตุผลทางศีลธรรมเท่านั้น
ข. แหล่งที่มาที่กำหนดกฎเกณฑ์ทางกฎหมาย
ค. ข้อบังคับขององค์กรเอกชน
ง. การลงประชามติของประชาชน

เฉลย : ข บ่อเกิดของกฎหมาย คือ แหล่งที่มาของกฎเกณฑ์ที่รัฐยอมรับ เช่น รัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ และ จารีตประเพณี

8. ข้อใดเป็นบ่อเกิดของกฎหมายที่เป็น “ลายลักษณ์อักษร”

- ก. จารีตประเพณี
ข. หลักกฎหมายทั่วไป
ค. พระราชบัญญัติ
ง. ศีลธรรม

เฉลย : ค บ่อเกิดที่เป็นลายลักษณ์อักษร ได้แก่ รัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง เป็นต้น

9. กฎหมายสูงสุดของประเทศคือข้อใด

- ก. พระราชบัญญัติ
ข. พระราชกำหนด
ค. รัฐธรรมนูญ
ง. พระราชกฤษฎีกา

เฉลย : ค รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด กฎหมายอื่นต้องไม่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ

10. ข้อใดไม่ใช่บ่อเกิดของกฎหมายที่เป็นลายลักษณ์อักษร

- ก. จารีตประเพณี
ข. พระราชบัญญัติ
ค. กฎกระทรวง
ง. เทศบัญญัติ

เฉลย : ก จารีตประเพณีเป็นบ่อเกิดของกฎหมายที่ “ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร” ใช้เมื่อไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้

11. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับ “ระบบกฎหมายไทย”

- ก. ใช้ระบบ Common Law แบบอังกฤษ
ข. ใช้ระบบ Civil Law แบบยุโรป
ค. เป็นระบบผสมระหว่าง Common Law และศาสนากฎหมาย
ง. ใช้ระบบจารีตประเพณีเท่านั้น

เฉลย : ข ระบบกฎหมายไทยรับแบบอย่างจาก “ระบบประมวลกฎหมาย” (Civil Law) ของฝรั่งเศสและเยอรมนี ในรัชกาลที่ 5

12. กฎหมายไทยในสมัยรัชกาลที่ 1 เรียกว่าอะไร

- ก. กฎหมายตราสามดวง
ข. กฎหมายลักษณะอาญา
ค. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
ง. กฎหมายศีลธรรม

เฉลย : ก สมัยรัชกาลที่ 1 โปรดเกล้าฯ ให้ชำระกฎหมายเดิม เรียกว่า “กฎหมายตราสามดวง” ใช้บังคับต่อมาหลายรัชกาล

13. “บ่อเกิดของกฎหมาย” ที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร ได้แก่ข้อใด

- ก. จารีตประเพณี และหลักกฎหมายทั่วไป
ข. พระราชบัญญัติ และพระราชกฤษฎีกา
ค. กฎกระทรวง และข้อบัญญัติท้องถิ่น
ง. ประกาศคณะรัฐมนตรี

เฉลย : ก บ่อเกิดที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร คือ “จารีตประเพณี” และ “หลักกฎหมายทั่วไป”

14. กฎหมายที่ถือว่าเป็น “กฎหมายสูงสุดของประเทศ” คือข้อใด
 ก. พระราชกำหนด ข. พระราชบัญญัติ ค. รัฐธรรมนูญ ง. กฎกระทรวง

เฉลย : ค รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด กฎหมายอื่นต้องไม่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ

15. พระราชกำหนดสามารถออกได้ในกรณีใด
 ก. เฉพาะเมื่อเกิดกรณีฉุกเฉินจำเป็นเร่งด่วน ข. เพื่อออกกฎหมายทั่วไปแทนรัฐสภา
 ค. เพื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญ ง. เพื่อกำหนดอัตราภาษีทั่วไป

เฉลย : ก พระราชกำหนดออกได้เมื่อมีกรณีฉุกเฉินเร่งด่วน เช่น ความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือความปลอดภัยของประเทศ

16. กฎหมายใดมีสถานะเท่ากับพระราชบัญญัติ
 ก. พระราชกำหนด ข. พระราชกฤษฎีกา ค. กฎกระทรวง ง. เทศบัญญัติ

เฉลย : ก พระราชกำหนดเป็นกฎหมายที่มีค่าเท่าพระราชบัญญัติ เพียงแต่ใช้ออกในภาวะฉุกเฉิน

17. กฎหมายลำดับรองไม่รวมถึงข้อใด
 ก. พระราชกฤษฎีกา ข. กฎกระทรวง
 ค. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ง. ประกาศกระทรวง

เฉลย : ค พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายระดับสูง อยู่เหนือพระราชบัญญัติทั่วไป

18. กฎหมายใดออกโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 ก. เทศบัญญัติ ข. พระราชกำหนด ค. กฎกระทรวง ง. พระราชกฤษฎีกา

เฉลย : ก เทศบาล อบต. และจังหวัดสามารถออก “เทศบัญญัติหรือข้อบัญญัติท้องถิ่น” เพื่อใช้ในเขตของตนเอง

19. หลักเกณฑ์ใดต่อไปนี้เป็น “หลักกฎหมายทั่วไป” (General Principles of Law)
 ก. หลักศีลธรรม ข. หลักความเสมอภาค ค. หลักมารยาท ง. หลักศาสนา

เฉลย : ข หลักกฎหมายทั่วไป เช่น หลักความเสมอภาค หลักสุจริต หลักความเป็นกลาง ใช้เป็นรากฐานของระบบกฎหมาย

20. จารีตประเพณีจะถือว่าเป็นกฎหมายได้เมื่อใด
 ก. เมื่อประชาชนปฏิบัติสืบต่อกันมาและรัฐยอมรับ
 ข. เมื่อได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา
 ค. เมื่อศาลฎีกาวินิจฉัยให้ใช้บังคับ ง. เมื่อมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เฉลย : ก ต้องเป็นการปฏิบัติต่อเนื่องยาวนานและรัฐยอมรับให้มีผลบังคับได้

----- ✍

๒ แนวข้อสอบพ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539
และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ.2562

1. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

ก. ตราขึ้นโดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา

ข. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 14 พฤษภาคม 2539

ค. ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ คือ นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี

ง. เหตุผลหนึ่งในการตราพระราชบัญญัตินี้ คือ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

เฉลย ง. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ได้ตราขึ้นโดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2539 โดยผู้รับสนองพระบรมราชโองการ คือ นายบรรหาร ศิลปอาชา นายกรัฐมนตรี ในขณะนั้น เหตุผลของการตราพระราชบัญญัตินี้ คือ เพื่อให้การดำเนินงานทางปกครอง เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย มีประสิทธิภาพในการใช้บังคับกฎหมายให้สามารถรักษาประโยชน์สาธารณะได้ และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน อีกทั้งยังเป็นการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

2. ข้อใดถูกต้องที่สุด เกี่ยวกับวันใช้บังคับของพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

ก. มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด 90 วัน นับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข. มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด 120 วัน นับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ค. มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด 160 วัน นับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ง. มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด 180 วัน นับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

เฉลย ง. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 113 ตอนที่ 60 ก ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2539 โดยให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด 180 วัน นับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (มาตรา 2)

3. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ใด

ก. ตั้งแต่วันที่ 13 พฤษภาคม 2540

ข. ตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม 2540

ค. ตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2540

ง. ตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2540

เฉลย ข. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม 2540 ซึ่งเป็นวันที่พ้นกำหนด 180 วัน นับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 2)

© THE BEST CENTER INTER GROUP CO., LTD.

All rights reserved

ห้ามผู้ใดทำการคัดลอก ตีพิมพ์ แจกจ่าย ปรับเปลี่ยน
ตัดแปลง หรือแก้ไขส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้
เพื่อการเผยแพร่หรือนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์โดยเด็ดขาด

หากตรวจพบจะดำเนินการตามกฎหมายถึงที่สุด

หากผู้ใดพบเห็น สามารถแจ้งเบาะแสที่
081-496-9907 มีรางวัลตอบแทน